

Pelastuslaitosten
kumppanuusverkosto

Turvallisuussuunnitelma Kyläasumisen messut

1. SUUNNITELMAN TARKOITUS

Tämän pelastussuunnitelman tarkoitus on ohjata tapahtuman toimeenpanoon osallistuvaa henkilökuntaa turvallisuusasioissa sekä selkeyttää turvallisuuden vastuita ja velvoitteita.

Tämän yleisötapahtuman toimeenpanoon osallistuvat tahot sitoutuvat noudattamaan pelastussuunnitelmaa ja parantamaan sen avulla kaikkien yhteistä turvallisuutta!

Tapahtuman yleistiedot:

Tapauhtuman nimi:	Kyläasumisen messut
Tapauhtuman ajankohta: <i>päivämäärät ja kellonajat</i>	La-su 8.-9.6.2024
Tapauhtumapaikka: <i>nimi, osoite ja kunta</i>	Luopioisten liikuntahalli Rajalntie 13, 46760 Luopioinen
Tapauhtuman järjestäjä: <i>vastuullisen järjestäjän nimi, y-tunnus, yhteystiedot</i>	Luopioisten Yrttäjät ry Yhdessä Pälkäneen kunnan kanssa
Tapauhtuman järjestäjän yhteyshenkilö: <i>nimi ja yhteystiedot</i>	Sari Pääatalo luopioisten@yrittajat.fi puh 040 7346010
Tapauhtuman turvallisuudesta vastaava: <i>nimi ja yhteystiedot</i>	Sari Pääatalo luopioisten@yrittajat.fi puh 040 7346010
Tapauhtuman turvallisuushenkilöstö: <i>järjestyksenvalvojen ja muun turvallisuushenkilöstön määrä, sijoittelu ja tehtävät. Suurissa tapauhtumissa järjestelyt, kuten kaavio organisaatiosta, organisaation keskinäinen viestintä ja hälytysyhteydet esitetään yksityiskohtaisemmin esimerkiksi erillisellä liitteellä.</i>	Tapauhtumavalvoja Seppo Kääriäinen, puh 0400-513664 seppo.kaariainen@kukkialle.fi Järjestysmies Seppo Harjula, puh 050 546 5063 (erityisesti ulkoalueet) Järjestysmies Jouko Saarikko, puh 0400 635 889 (erityisesti liikuntasali)
Kohderyhmä: <i>aikuisia, lapsia, vanhuksia, liikuntarajoitteisia, jne.</i>	Perheet yksinasuvat Vaki- ja kausiasukkaat

<p>Tapahtuman kuvaus: tarkka kuvaus tapahtumasta ja sen kulusta, ohjelmasta jne.</p>	<p><u>Kyläasumisen messut – Onni elää kylässä!</u> 8.-9.6.2024 järjestetään Pälkäneen Luopioisissa messukeskukseksi muuttuvassa liikuntahallissa. Tervetuloa kylään! Messuilla Pälkäneläinen osaaminen ja elämäntapa esittäytyy laajasti. Rakentamisen teemaa messuille tuovat talotoimittajat, alan paikalliset yritykset ja muut asumisen palvelut. Kaikkiaan kymmenen kyläyhdistystä on mukana kertomassa kyläasumisen mahdollisuuksista ja yhteisöllisyyden tuomasta viihtyvyydestä. Messut avaa Pälkäneen kunnanjohtaja Pauliina Pikka ja juontaa Pyry Vaismaa. Ohjelmavallalla kuullaan maallimuuton asiantuntijaa, viiniviljelijää, puutarhuria, arboristia, esteettömän talon rakentajaa, kiertotalousneuvojaa ja keksijää. Musiikista vastaavat nuorten pelimannien Lasisydän, duo Päivi & Eveliina sekä Kukkia Ensemble.</p>
<p>Arvio henkilömäärästä: arvio samanaikaisesti läsnä olevien henkilöiden määrästä (yleisö, henkilökunta, esiintyjät, oheispalveluiden tuottajat, kilpailijat jne.)</p>	<p>250</p>
<p>Tapahtuman erityispiirteet: tapahtuman mahdolliset erityispiirteet kuten vaaralliset kemikaalit, nestekaasu ja muut vaaralliset kemikaalit, avotuli, pyrotekniset tehosteet, ilotulitteet, tuliesitys, extremelajit, eläimet, tilapäinen majoittuminen tai telttailu jne. Jos tapahtuma sisältää palveluita tai toimintoja, jotka järjestää erillinen tapahtumapalveluiden tuottaja, tässä kohdassa esitetään lisäksi, kuinka yhteistoiminta järjestäjän ja erillisen palvelun tuottajan välillä toteutetaan. Mahdolliset erilliset pelastussuunnitelmat tai turvallisuusasiakirjat liitetään tapahtuman pelastussuunnitelmaan.</p>	<p>Rautajärven Seudun Kehitys Oy järjestää työnäytöksen ulkona, jossa keitetään perinteistä punamultamaalia. Työnäytökseen liittyy pieni suojattu tulisija ja siksi se sijoitetaan turvallisen välimatkan päähän liikuntahallista (yli 12 m etäisyys).</p>
<p>Tapahtumapaikan erityispiirteet: kiipeämis- ja putoamismahdollisuus, vesistö, iso liikenneväylä, syrjäinen sijainti, pimeys, tapahtuma maastossa, huonot tieyhteydet, saari jne.</p>	<p>Liikuntahalli on esteetön yleisötilaisuuksiin tarkoitettu rakennus</p>

2. TAPAHTUMAN VAAROJEN JA RISKIEN SELVITYS JA ARVIOINTI SEKÄ TAPAHTUMAN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

Tapahtuman vaarat ja riskit on selvitetty ja arvioitu. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on tiedostettava mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu, mistä ne voivat aiheutua ja mitä seurauksia niillä voi olla. Jokaista havaittua riskiä ja vaaraa varten on suunniteltu ennaltaehkäisevät järjestelyt, varautumisjärjestelyt sekä ohjeet toimintaan riskin toteutuessa. Jokaisen tapahtuman toteuttamisesta vastaavan henkilön on omaksuttava nämä asiat. Tapahtuman henkilökunta on myös koulutettu ennaltaehkäiseviin järjestelyihin, varautumisjärjestelyihin ja toimintaohjeisiin vaaran tai riskin toteutuessa. Vastuut on jaettu selkeästi kunkin riskin osalta. Vaaran tai riskin toteutuessa seurauksia voivat olla esimerkiksi tapahtuman keskeyttäminen tai hetkellinen keskeyttäminen, henkilövahingot tai irtaimistovahingot.

Vaara/riski	Tapaturmat ja sairaskohtaukset
Syyt	<ul style="list-style-type: none">- kompastuminen, kaatuminen, liukastuminen tai putoaminen muun muassa tapahtuma-alueen lattian, maaston tai rakenteiden epätasaisuudesta johtuen- esineen, lumen tai jään putoaminen- tilapäisen rakenteen kaatuminen tai sortuminen- viallinen sähkölaite tai -johto- liikenne- lämmin tai kylmä ilma- häiriökäyttäytyminen, väentungos, ruokamyrkytys- muut tunnistetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none">- Huomioidaan ja puututaan lattian, maaston ja rakenteiden liukkauteen ja epätasaisuuteen- Suojataan kulkureiteillä olevat johdot kaapelikouruilla tms. Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. .- Varmistetaan, että henkilökunnalle ja asiakkaille on tarjolla vettä.- Tarkkaillaan asiakkaiden kuntoa ja puututaan ennaltaehkäisevästi.- Tapahtuma-alue, jossa näyttelyosastoja, on suljettu autoilta
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Tapahtuman valvoja, puh 0400-513664

Vaara/riski	Tulipalo
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - viallinen sähkölaite tai –johto - tupakointi - ilkivalta
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja. Sähkölaitteet suojataan sateelta ja kosteudelta. Vialliset sähkölaitteet tai –johdot poistetaan käytöstä. - Sallitaan tupakointi vain merkityillä alueilla. - Varmistetaan, että ruoanvalmistuspisteiden läheisyydessä ei ole palavaa materiaalia. Varmistetaan kunkin laitteen vaatimasta riittävästä suojaetäisyydestä. - Pidetään poistumisreitit esteettöminä ja helposti avattavina. - Pidetään pelastustiet esteettöminä. - Varmistetaan, että palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiilata auki. - Varataan riittävästi alkusammutuskalustoa. Alkusammutuskalusto merkitään ja sijoitetaan asianmukaisesti.
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Tapahtuman valvoja, puh 0400-513664

Vaara/riski	Sääolosuhde
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - poikkeuksellisen lämmin tai kylmä ilma - kova tuuli, myrsky, rankkasade, ukkonen, salamointi - muut tunnistetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Seurataan sääolosuhteita ja tiedotuksia ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana. Reagoidaan tilanteisiin ennaltaehkäisevästi. Perutaan tai keskeytetään tapahtuma tarvittaessa. - Ohjeistetaan yleisöä varautumaan sään mukaisesti. Varmistetaan, että henkilökunnalle ja asiakkaille on tarjolla vettä. - Kiinnitetään tilapäiset rakenteet asianmukaisin painoin. Tarkastetaan kaikkien tilapäisten rakenteiden kunto ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana. Vaaditaan suurista tilapäisistä rakenteista pystytystodistukset. Tunnetaan tilapäisten rakenteiden tuulirajat ja tiedetään, miten toimitaan tuulen ylittäessä tietyt rajat. - Suositetaan materiaalivalinnoissa tuulta läpäiseviä materiaaleja.
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Tapahtuman valvoja, puh 0400-513664

Vaara/riski	Väentungos
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - tapahtumaan kohdistuva suuri kiinnostus - yhtäaikaisesti saapuva tai poistuva suuri ihmismäärä - tapahtuma-alueelle otetaan liikaa ihmisiä - ihmisten pakkautuminen esimerkiksi lavan eteen - poistumisreittien puutteellisuus - tapahtuma-alueen huono aluesuunnittelu - aggressiivinen henkilö, uhkaus - yleisön ohjeistuksen ja opastuksen puute - muut tunnetut syyt?
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Määritellään tapahtuman maksimihenkilömäärä etukäteen ja alueen/tilan maksimihenkilökapasiteettia noudatetaan. Tarvittaessa alueelle pääsyä rajoitetaan. Varataan riittävä määrä henkilökuntaa sekä aita ja sulkunauhaa alueen sulkua ja kulun rajoittamista varten. - Suunnitellaan tapahtuma-alue palvelemaan maksimihenkilömäärää, varataan riittävästi vapaata tilaa, suunnitellaan tapahtuman sisäiset kulkureitit ja sijoitetaan tapahtuman tilapäiset rakenteet asianmukaisesti. - Poistumisreitit pidetään esteettöminä ja helposti avattavina. - Varataan kattava äänentoistojärjestelmä tai megafonit, joilla yleisöä voidaan tarvittaessa opastaa.
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Tapahtuman valvoja, puh 0400-513664

Vaara/riski	Häiriökäyttäytyminen
Syyt	<ul style="list-style-type: none"> - aggressiivinen tai päihtynyt asiakas - tapahtuman huonot järjestelyt (esimerkiksi jonottaminen, huono aluesuunnittelu) - tapahtuman tuottama pettymys - mielenilmaus
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<ul style="list-style-type: none"> - Suoritetaan tapahtuma-alueella jatkuvaa valvontaa. - Suoritetaan tarkastukset sisääntuloväylillä kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottamiseksi. - Noudatetaan ja valvotaan alkoholilainsäädännön toteutumista. - Varataan riittävästi henkilökuntaa ja järjestyksenvalvoja.
Vastuut	Ketkä vastaavat, että yllä olevat turvallisuusjärjestelyt toteutetaan? Miten vastuut on jaettu? Tapahtuman valvoja, puh 0400-513664

3. YKSITYISKOHTAISET TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

Alkusammutuskalusto

Alkusammutuskalusto on merkitty opastein ja kaikki alkusammuttimet ovat esteettömästi saatavilla. Opasteiden näkyvyyden osalta on otettu huomioon tilapäiset rakenteet ja sisusteet. Alkusammutuskaluston käytettävyys ja esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana. Liitteenä olevaan pohjakarttaan on merkitty alkusammutuskaluston sijainnit.

Ensiapujärjestelyt

Ensiaputaitoista henkilöstöä on varattu riittävästi tapahtuman riskit huomioiden.

Henkilömäärä

Tapahtuma järjestetään (<i>raksita oikea ruutu tai ruudut</i>)	Ulkotiloissa	Sisätiloissa
	x	x
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä	250	
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä	3	
Tapahtumatilan, yleisöteltan tai muun vastaavan rakennelman maksimihenkilömäärä	350	
Ulkotapahtuman laskennallinen maksimihenkilömäärä:	50	

Tapahtumatilan, yleisöteltan tai muun vastaavan rakennelman rakennusluvan mukaista maksimihenkilömäärää ei ylitetä / ulkotapahtuman laskennallista maksimihenkilömäärää ei ylitetä. Henkilömäärää valvotaan koko tapahtuman ajan laskemalla sisään ja ulos menijöiden määrä sekä tarkkailemalla tapahtuma-alueen sisällä tapahtuvaa liikehdintää. Mikäli tapahtuma-alueen maksimihenkilömäärä on täynnä, alueelle pääsy estetään.

Palo-osastointi

Tapahtuman aikana palo-osastointia ei heikennetä. Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiilata auki. Palo-osastoinnin asianmukaisuus tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana.

Pelastustiet ja muut ajoreitit tapahtumapaikalle

Pelastustie on hälytysajoneuvoille tarkoitettu ajotie. Pelastusteiden ja muiden ajoreittien esteettömyys tarkastetaan ennen tapahtuman alkua sekä säännöllisesti tapahtuman aikana. Liitteenä olevaan pohjakarttaan on merkitty pelastusteiden ja muiden ajoreittien sijainnit.

Tapahtuman henkilökunta on koulutettu opastamaan pelastuslaitos onnettomuuspaikalle onnettomuuden sattuessa. Pelastuslaitoksen opastamisen osalta vastuut on jaettu selkeästi.

Poistumisjärjestelyt

Ennen tapahtuman alkua ja säännöllisesti tapahtuman aikana varmistetaan, että kaikki poistumistiet ovat esteettömät ja avaimitta avattavissa poistumissuuntaan. Poistumisreitit on merkitty valaistuin tai jälkivalaisevin poistumisopastein.

Pohjakarttaan on merkitty poistumisjärjestelyt.

Tilapäiset rakenteet

Tilapäinen rakenne	Määrä (kpl)	Koko
Lava	1	<i>Liikuntasalissa matala (korkeus 20 cm) esiintymislava, jonka pinta-ala on 12 m².</i>
Teltha	2	<i>3mx3m + 3mx4 m teltat, yhteensä 21 m² Teltoissa avoimet seinät. Näytteilleasettajilla on ulkoalueella omia teltojaan noin 5 kpl</i>

- Teltan henkilömäärä on mitoitettu samoin kuin kokoontumistilan henkilömäärä (katso kohta henkilömäärä).
- Teltha on sijoitettu riittävän kauas rakennuksesta.
- Teltan sijoituksessa on huomioitu myös pelastustiet sekä läheisten rakennusten poistumisreitit. Teltha-alueelle varataan pelastustiet, joiden leveys on vähintään 3,5 metriä.
- Teltan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.
- Teltha on kiinnitetty tukevasti alustaansa valmistajan tai pätevän suunnittelijan ohjeen mukaisesti esimerkiksi betoni- tai vesipainoin.
- Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s teltojen kiinnitystä tehostetaan tai teltojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois teltojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä.

Pohjakarttaan on merkitty kaikkien tilapäisten rakenteiden sijainnit.

Tilapäiset sähköasennukset ja energianjakelun katkokset

Sähkön käytössä noudatetaan seuraavaa:

- Sähköasennukset ovat tehneet kelpoisuusvaatimuksen täyttävät henkilöt ja yritykset.
- Kulkureiteillä ja poistumisreiteillä olevat johdot on suojattu esimerkiksi kaapelikouruilla, kumimatoilla, upottamalla maahan tai nostamalla ylös. Sähkö- ja muut johtovedot eivät saa haitata tai aiheuttaa vaaraa tapahtuma-alueen ulkopuolella kävely- tai pyöräliikenteelle. Mahdollisissa kaapeloinneissa on käytettävä heijastavaa materiaalia ja varoittavia liikennemerkkejä.
- Ulkotiloissa käytetään vain ulkokäyttöön tarkoitettuja sähköjohtoja.
- Ulkona käytettävät sähkölaitteet ovat suojamaadoitettuja, suojaeristettyjä tai suojajännitteellä toimivia. Kuivissa ulko-olosuhteissa voidaan tilapäisesti käyttää myös sisäkäyttöön tarkoitettuja suojamaadoitettuja tai suojaeristettyjä laitteita. Näissä tilanteissa laitteet on eristetty maasta sekä suojattu sateelta ja kosteudelta.
- Tilapäisistä sähköasennuksista laaditaan asennustodistus, joka on saatavilla tapahtumapaikalla.

Energianjakelun katkostilanteiden osalta noudatetaan seuraavaa:

- Poistumisreittien valaistus on varmistettu myös katkostilanteissa esimerkiksi akkuvarmennetuilla poistumisopasteilla, aggregaateilla tai käsivalaisimilla.
- Ihmisten opastamiseen on varauduttu megafoneilla tai erillisellä varavoimalla varmennetulla äänentoistolaitteistolla.

Tilan palotekniset laitteet

Automaattinen paloilmoitin

Paloilmoittimelle tehdään irtikytkentöjä tapahtuman ajaksi	<i>Ei</i>
Paloilmoittimen keskuskojeen sijainti	Pääoven tuulikaapissa liitepiirrokseen merkityssä paikassa

Automaattinen sammutuslaitteisto (sprinkleri)

Tapahtumatilassa on automaattinen sammutuslaitteisto (sprinkleri)	<i>ei</i>
---	-----------

4. HENKILÖKUNNAN SEKÄ YLEISÖN PEREHDYTYS JA OHJEISTUS

Henkilökunnan perehdytys ja ohjeistus:

Henkilölunta lukee tämän turvallisuussuunnitelman.

Yleisön ohjeistus ja opastus:

Hätäpoistumistiet hyvin merkitty.

Esin tulevia kysymyksiä käsitellään tapahtuman kuulutuksissa (äänentoistolaitteisto).

Henkilökunnalle annettavat ohjeet

Jokaisen henkilökuntaan kuuluvan on noudatettava seuraavia ohjeita sekä valvottava, että yleisö noudattaa niitä.

Kaikista turvallisuutta vaarantavista tilanteista sekä tehdyistä toimenpiteistä on ilmoitettava tapahtuman turvallisuuspäällikölle/järjestäjälle numeroon 040 734 6010. Ota yhteys tapahtuman turvallisuuspäällikköön/järjestäjään myös, jos havaitset ennaltaehkäisevien tai varautumiseen liittyvien järjestelyiden osalta puutteita. Ennaltaehkäisyyn ja varautumisen keinot on kuvattu suunnitelman osiossa kaksi. Toimi saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Yleiset ohjeet vaarojen ja riskien ennaltaehkäisyyn

1. Tarkkaile tapahtuma-alueella muun muassa kompastumis-, liukastumis-, kaatumis- ja putoamisvaaroja, kuten kulkureiteillä olevia sähköjohtoja sekä lattian, maaston ja rakenteiden liukkautta ja epätasaisuutta. Estä liikkuminen vaaraa aiheuttavalla alueella ja korjaa puute mahdollisuuksien mukaan.
2. Tarkkaile tapahtuma-alueen poistumisreittien ja pelastusteiden esteettömyyttä. Havaitessasi puutteen, korjaa tilanne mahdollisuuksien mukaan.
3. Kiinnitä huomiota tulipalon ennaltaehkäisyyn. Huomioi mahdolliset syttymislähteet sekä kiinnitä huomiota tavaroiden säilytykseen. Estä yleisön pääsy kosketuksiin nestekaasun ja muiden vaarallisten kemikaalien kanssa. Kartoita lähimmän alkusammutuskaluston sijainti.
4. Tarkkaile tilapäisten rakenteiden kiinnityksiä. Jos havaitset puutteita tilapäisten rakenteiden kiinnityksessä, korjaa tilanne mahdollisuuksien mukaan.
5. Varmista, että olet tietoinen vastuualueesi maksimihenkilömäärästä. Tarkkaile alueen henkilömäärää ja rajoita tarvittaessa alueelle pääsyä. Mikäli havaitset ruuhkautumista, puutu tilanteeseen ennaltaehkäisevästi. Huolehdi myös omalta osaltasi yleisön ohjauksesta ja opastuksesta.
6. Kiinnitä huomiota yleisön kuntoon ja mahdollisiin merkkeihin alkavasta häiriökäyttäytymisestä sekä puutu tilanteisiin ennaltaehkäisevästi.

HÄTÄNUMERO 112

1. SOITA HÄTÄPUHELU ITSE, JOS VOIT
2. KERRO, MITÄ ON TAPAHTUNUT
3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA: PÄLKÄNE
. VASTAA SINULLE ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN
5. TOIMI ANNETTUIEN OHJEIDEN MUKAAN
6. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI SIIHEN LUVAN
7. OPASTA APU PAIKALLE

Soita hätäkeskukseen uudelleen, mikäli tilanne muuttuu.

Sairaskohtaus-/ tapaturmatilanteessa

Henkeä uhkaavissa tilanteissa (esim. tajuton potilas, rintakipu, hengitysvaikeus) tee välittömästi hätäilmoitus suoraan hätänumeroon 112.

1. **Kutsu paikalle tapahtuman ensiapuvastaava soittamalla numeroon 0400513664.** Toimi hänen antamiensa ohjeiden mukaisesti. Mikäli ensiapuvastaava ei pääse välittömästi paikalle, toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.
2. **Selvitä, mitä on tapahtunut. Saatko henkilön hereille?**
Herättele häntä puhuttelemalla ja ravistelemalla. Jos henkilö ei herää,

Soita hätänumeroon 112.

Voit myös huutaa apua, ja pyytää paikalla olevia tekemään hätäilmoituksen numeroon 112. Hätäkeskuksen antamia ohjeita tulee noudattaa.

- 3. Käännä autettava selälleen ja selvitä hengittääkö hän normaalisti? Avaa hengitystie.**
Ojenna autettavan pää leuan kärjestä nostamalla ja toisella kädellä otsasta painamalla. **Katso, kuuntele ja tunnustele hengitystä.** Arvioi onko hengitys normaalia, epänormaalia tai se puuttuu. Mikäli epäroit, toimi kuin hengitys ei olisi normaalia.

→ **Hengitys on normaalia.**

Käännä henkilö kylkiasentoon. Huolehdi, että hengitystie on avoin ja henkilö hengittää normaalisti. Seuraa ja tarkkaile hengitystä ammattiavun tulloon asti.

→ **Hengitys ei ole normaalia tai se puuttuu.**

Aloita elvytys.

- 4. Aloita paineluelvytys.**
Aseta kämmenesi tyviosa keskelle autettavan rintalastaa ja toinen kätesi rintalastalla olevan käden päälle. Sormet ovat limittäin. Paina suurin käsivarsin kohtisuoraan alaspäin 30 kertaa siten, että rintalasta painuu 5–6 cm. Anna rintakehän palautua paineluiden välissä. Keskimääräinen painelutiheys on 100 kertaa minuutissa, eikä ylitä 120 kertaa minuutissa. Laske painelut ääneen.

- 5. Puhalla 2 kertaa.**
Avaa hengitystie. Aseta suusi tiiviisti autettavan suun päälle ja sulje sormillasi hänen sieraimensa. Puhalla rauhallisesti ilmaa autettavan keuhkoihin. Puhalluksen aikana katso, että autettavan rintakehä nousee (liikkuu). Toista puhallus. Kahden puhalluksen kesto on 5 sekuntia.

- 6. Jatka elvytystä tauotta rytmillä 30:2** (30 painallusta ja 2 puhallusta)
kunnes autettava herää: liikkuu, avaa silmänsä ja hengittää normaalisti, ammattihenkilöt antavat luvan lopettaa tai voimasi loppuvat.

Tulipalotilanteessa

Ilmoita tulipalosta tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 0400513664 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

Pelasta ja varoita

- Säilytä malttisi. Toimi rauhallisesti ja harkiten, mutta kuitenkin ripeästi.
- Pelasta ja varoita välittömässä vaarassa olevia. Älä kuitenkaan saata itseäsi hengenvaaraan.

Sammuta

- Yritä sammuttaa palo tai rajoittaa sitä alkusammutusvälineillä, kun palo on vielä hallittavissa.
- Älä sammuta vedellä rasvapaloa, rasvapalo leviää räjähdysmäisesti jo pienestä vesimäärästä.
- Vältä savukaasujen hengittämistä. Mene palon lähelle vasta, kun sinulla on alkusammutusvälineet käyttövalmiina.
- Jos paloa ei pysty turvallisesti sammuttamaan, yritä rajoittaa paloa sulkemalla ovi. Älä vaaranna itseäsi. Jos palavaan tilaan johtava ovi on kiinni ja kahva tai ovi on kuuma, älä avaa ovea.

Hälytä apua soittamalla hätänumeroon 112.

- Muista! Savu tappaa. Älä siis viivyttelä palavassa tilassa. Älä koskaan poistu savuiseen tilaan.

Rajoita palon leviämistä sulkemalla ovet, ikkunat ja ilmanvaihto.

Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Toimenpidejärjestys voi vaihdella tilanteen mukaan!

Häiriökäyttäytymistilanteessa

Ilmoita häiriökäyttäytymisestä tapahtuman turvallisuuspäällikölle tai järjestäjälle numeroon 0400 513664 ja toimi seuraavien ohjeiden mukaisesti.

1. Älä mene uhkaavaan tilanteeseen yksin.
2. Säilytä riittävä etäisyys uhkaavaan henkilöön.
3. Puhu uhkaavalle henkilölle selkeästi, lyhyesti ja myötäile häntä.
4. Älä keskeytä, vähättele tai provosoidu vastauhkailuun.
5. Pidä kädet näkyvissä ja vältä uhkaavan henkilön tuijottamista.
6. Älä käännä uhkaavalle henkilölle selkääsi.
7. Pyri rauhoittamaan tilanne.

5. LIITTEET

Pohjakartta	X
Tarkistuslista	X

Tarvittaessa:

Ensiapusuunnitelma	
Ilmoitus tuliesityksestä	
Ilmoitus tehosteiden käytöstä	
Ilmoitus ilotulitusnäytöksestä (toimitetaan poliisille)	
Liikennesuunnitelma	
Muut liitteet	

POHJAKARTTA

Katso liitteenä oleva liikuntahallin pelastussunnitelma "Luopioisten Liikuntahalli pelsu.pdf" sekä siihen liittyvät liittet.

TARKISTUSLISTA

	OK	Ei käytössä	Korjattava / korjauksen vastuuhenkilö
Pelastussuunnitelma on laadittu ja toimitettu pelastuslaitokselle viimeistään 14 vrk ennen tapahtumaa.	x		
Tarvittavat ilmoitukset muille viranomaisille (mm. poliisi, Tukes, ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiset, rakennusvalvontaviranomaiset, aluehallintovirasto) on tehty ja viranomaisluvut on hankittu.	x		
Alkusalustusta on riittävä määrä. Kalusto on esteettömästi saatavilla ja sen sijainti on opastettu.	x		
Tapahtumaan on varattu riskiarvion perusteella määritelty ensiapuvalmius.	x		
Tapahtuma-alueen tai -tilan maksimihenkilömäärä on tiedossa ja sitä valvotaan.	x		
Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia ei kiillata auki.	x		
Pelastustiet ovat merkitty asianmukaisesti ja ne pidetään esteettöminä.	x		
Poistumisreitit ovat kulkukelpoisia sekä esteettömiä.	x		
Käytettävät sisusteet ovat paloturvallisia.		x	
Tapahtuman keskeyttämisen ja evakuoinnin järjestelyt on suunniteltu ja ohjeistettu etukäteen.		x	
Tilapäisten rakenteiden osalta noudatetaan valmistajan antamia ohjeita sekä muita määräyksiä ja ohjeita.	x		
Tilapäisten sähköasennusten osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.	x		
Energiajakelun katkoksiin on varauduttu.		x	
Tuliesityksestä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen esitystä.		x	
Pyroteknisten tehosteiden käytöstä on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen aiottua käyttöä.		x	
Ilotulitusnäytöksen järjestämisestä on ilmoitettu paikkakunnan poliisille viimeistään 14 vuorokautta ennen näytöksen järjestämistä.		x	
Tilapäismajoituksesta on tehty ilmoitus pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen majoituksen alkamista.		x	
Vaarallisten kemikaalien käytön sekä säilytyksen osalta noudatetaan määräyksiä ja ohjeita.		x	
Automaattiselle paloilmoittimelle on tehty tarvittavat irtikytkennät ja korvaava palovartiointi on järjestetty.		x	
Tapahtuman henkilöstö on perehdytetty ennaltaehkäisyn ja varautumisen järjestelyihin.	x		
Henkilökunta on perehdytetty toimintaohjeisiin mahdollisessa onnettomuustilanteessa.	x		
Yleisön ohjeistuksesta ja opastamisesta on huolehdittu.	x		